

Štev. 296

V Ljubljani, v torek, 29. decembra 1942-XXI

Leto VII

Izključna pooblaščenka za oglaševanje italijanskega in tujega
izvora: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Oredaktirane in opravila: Kopitarjeva 6, Ljubljana.
Redazione Amministrazione: Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Concessionaria esclusiva per la pubblicità di provenienza italiana
ed estera: Unione Pubblicità Italiana S. A. Milano.

Vojno poročilo št. 947 Živahni ogledniški nastopi na bojišču v Sirti

Italijansko uradno vojno poročilo št. 947
Oživilo nastopanje ogledniških oddelkov na
bojišču v Sirti.

Na tunizijskem predelu je bilo odbitih
nekaj krajevnih napadov, ki jih je nasprotnik iz-
vedel proti našim prednjim postojankam.

Nemški lovcii so v letalskih dvobojih zbili
mnogomotorno letalo.

Letališča v Alžiru ter pristaniške naprave v
Boni je uspešno bombardiralo nemško letalstvo.

Med nasprotnikovim poletom na luko Sfax,
je v plamenih treščilo na tla letalo, ki ga je za-
delala protiletalska obramba.

Turin, častni član italijanskega združenja vojnih pohablencev in invalidov

Turin, 29. dec. s. V navzočnosti zastopnikov
vseh oblasti ter dostojanstvenikov stranke je nar.
sv. Delcroix, predsednik Združenja vojnih pohab-
lencev ter invalidov, mestu Turinu izročil diplo-
mo o častnem članstvu v tej organizaciji. Omenil
je, kako je v tej vojni potreben skupen odpor ter
hrabrost vsega ljudstva, da se doseže končna zma-
ga. Dejal je, da so sovražnikovi upi o upogitvi
italijanske delovne volje in vere v zmagoviti kon-
lec spopada docela prazni. Tretja rimska omika,
je zatrdil, se šele začela in je zato ni moči na
njeno poti ustaviti, kajti mogoče je vse, razen tega,
da bi kdo prisilil sonce, ki je pravkar vzšlo, da
bi krenilo nazaj.

Turinški župan comm. Bonino je poveljeval
stoletne vezi zvestobe, ki družijo Turin z rimsko
omiko. Te vezi so bile večkrat izpričane po ža-
lostnih žrtvah in globokih ranah, ki jih je prejele
vse turinske prebivalstvo. Na koncu se je nar. sv.
Delcroix zahvalil za visoko čast, ki je bila na-
klonjena savojškemu in rimskemu mestu.

Kratki resni obred se je začel in končal s po-
zdravom Kralju in Duceju. Pozdrav je zapovedal

Zadovoljivo stanje italijanskega gospodarstva

München, 29. decembra. s. Rimski dopisnik
lista »Völkischer Beobachter« razpravlja o pove-
čanju italijanske zunanje trgovine v letošnjem
letu in pravi, da se je obseg trgovinske izmenja-
ve povečal, čeravno bi človek z ozirom na vojno
v trgovskih odnosih Italije do držav ob Sredo-
zemskem morju in do držav onstran oceanov pri-
čakoval ravno nasprotno. Prvo mesto v italijan-
ski zunanji trgovini zavzema Nemčija, kar je ja-
sen dokaz, kako zlobna in neresnična je na-
sprotna propaganda, ki po eni strani trdi, da je
v Italiji nastopila lakota zaradi nemškega delo-
vanja, po drugi strani pa skuša dovedati, da je
Italija le navadna eklija za nemško industrijo.
Leta 1942 je dala Nemčija Italiji dva milijona sto-
tov krompirja, medtem ko je Nemčija leta 1941

Ameriške preglavice zaradi sovražnih podmornic

Buenos Aires, 29. decembra. s. Pred letom
dni, poročja United Press iz Washingtona, so
sile Osi začele z »drugim bojiščem«, ko so
stalno nastopale v podmorniški vojni na Atlan-
tiku, ki naj bi ohromela ameriško trgovsko
plovbo. Vse doslej se je podmorniška grožnja
izkazala kot zelo stvarna. Visoki častniki ame-
riškega mornariškega ministrstva so marljivo
pri delu, da bi izboljšali načrte, s katerimi bi
mogli uspešno nastopiti proti podmornicam v
novem letu. Mornariški tajnik Knox je izjavil
tisku, da bodo morali vpreči vse sile, ki jih
ima ameriška mornarica na razpolago, za boj
proti podmornicam.

Mornariškim oblastem so glede podmorni-
ške grožnje stavili naslednja vprašanja, ki so
nanje takole odgovorili: Vprašanje: ali mislite,
da bodo sile Osi pospešile podmorniško vojno?

»Dokazila nasprotnikovih bedastoč«

Rim, 29. dec. s. Včerajšnja »Dokazila naspro-
tnikovih bedastoč« poročajo: London: Nemčija
je samo 2000 italijanskim vojakom dovolila vstop na
Korziko, drugih 8000 pa, ki sestavljajo osno po-
sadko na tem otoku, je Nemcev. (Daily Dispatch.)
— New York. Dopisnik United Pressa iz Ankare
poroča, da je po obvestilih, ki jih imajo tamošnji
diplomatski krogi, nemški poslanik v Italiji von
Mackenzon ogorčeno protestiral pri italijanski vla-
di zaradi silovitih protinemških manifestacij po
Italiji. Te, Nemčiji sovražne manifestacije so bile
največ po bombardiranih mestih in sicer v Turinu,
Napoliu, Milanu in Genovi. Nemški poslanik se
je pritožil, da so italijanske oblasti do manifestan-
tov preveč popustljive. Pritoževal se je tudi nad
vedenjem rimskega guvernerja.

Nastop zime na ruskem bojišču

Berlin, 29. decembra. s. O vojaškem položaju
na vzhodnem bojišču so na pristojnih mestih v
Berlinu večkrat povedali, da so boji sprito prave
ruske zime, ki je že nastopila in je nad 20 sto-
pinj mraza, divjajo pa poleg tega snežni viharji,
skrajno trdi, da pa kljub temu nemške in zavez-
niške čete nadaljujejo z najuspešnejšim odporom.
Tudi v zadnjih 24 urah so obrambni nastopi res
dosegli popoln uspeh. Sovjeti so doživeli zelo ve-
like izgube in na splošno se bolj odigravajo z me-
njajočo se srečo. Jasno pa je, da se zde proti-
ukrepi, ki jih je ukazalo nemško vrhovno povelj-
stvo, čedalje bolj učinkoviti, ali točneje pove-
dano, bitka se počasi približuje svojemu vrhuncu.

Sovjeti utrpeli hude izgube v bojih med Volgo in Donom

Napadi pri Tereku, na srednjem odseku in pri Ilmenskem jezeru zavrtnjeni — Uspešni spopadi v Tuniziji

Hitlerjev glavni stan, 29. decembra. Nemško
vrhovno poveljstvo je včeraj objavilo tole uradno
vojno poročilo:

Novi sovjetski napadi na področju Tereka so
spodleteli.

Pri teh napadih in obrambnih bojih, ki so se
včeraj uspešno razvijali med Volgo in Donom,
je bilo uničenih 59 sovjetskih oklepnikov.

Nasprotnik je vrh tega utrpel hude izgube
zaradi močnih letalskih napadov, v katerih so na-
stopala tudi romunska in italijanska letala.

Na srednjem odseku vzhodnega bojišča so bili
napadi proti nemškim krajevnim postojankam
zavrtnjeni.

Južno od Ilmenskega jezera so Sovjeti znova
napadali, a so bili odbiti po hudih protinapadih,

čeprav je nasprotnik nastopal z veliko silo top-
ništva in oklepnikov.

Na bojišču ob Lednem morju so nemški
strmoglavci uspešno napadli pristaniške naprave
na Riškem polotoku in v Murmansk.

V Libiji močnejše ogledniško delovanje na
obeh straneh.

V Tuniziji je nasprotnik na nekaterih krajih
napadel nemške prednje postojanke, a je bil za-
vrnjen in nemške čete so se pridobile novo ozem-
lje v protinapadih.

Močni letalski oddelki so v nizkem in strmo-
glavem poletu prizadejali nasprotniku hude iz-
gube.

Stockholm, 29. decembra. s. Iz Rusije prihajajo
prve vesti o velikem nemškem letalskem napadu na
moskovski okraj. Napad je bil ponoči ob jasnem
luninem svitu in temne črte ciljev so se jasno od-
ražale iz snežne odeje. Veliko železniško središče
v severnem mestnem predelu je bilo glavni cilj
letalskega napada, a drugi letalski oddelki so imeli
tudi nalogo napasti letališča okrog mestnega sre-
dišča. Na tirnicah so se premikali številni vozovi,
ki so bili namenjeni na bojišče. Nemški letalci so
se spustili nadnje in jih dolgo obstreljevali s stroj-
nicami. Mnoge bombe so zadele severni mestni

predel. Požari so bili tako hudi, da nemškim letal-
cem ni bilo treba metati raket. Letalci so jasno
videli zbrane železniške vozove. Eden od njih si
je vzel za tarčo skupino lokomotiv, ki jo je jasno
razsvetljeval ogenj nekega bližnjega poslopja. Prva
bomba je zgrešila, potem pa so sledile druge, ki
so zadele v polno. Lovci na moskovskih letališčih
so bili zaradi nenadnega napada docela presene-
čeni, tako da se niso mogli pravočasno dvigniti.
Mnogo lovskih letal je bilo uničenih na tleh. Vsa
letališča so bila po vrsti napadena in bombardi-
rana. Manjša bomba je zadele neko dolgo in nizko
poslopje, ki je moralo biti skladišče letalskih bomb,
ker je s strahovito eksplozijo zletelo v zrak. Proti-
letalsko streljanje je bilo močno, toda raztreseno.
Zadeti so bili tudi hranilniki petroleja in nemški
letalci so še dolgo videli rdečkasti plamen, ki je
švigal iz njih, ko so se vračali na vzletne po-
stojanke.

Pred novimi volitvami v Turčiji

Ankara, 29. dec. s. Poročajo, da bo turška
poslanska zbornica sklenila raziti se ter razpisati
nove splošne volitve. Še poprej pa bo razpravljala
o zakonu za pomnožitev običinskih dohodkov. Te
dohodke mislijo pomnožiti z zvišanjem pristojbin
na mestni promet ter z uvedbo novega davka za
meščane.

Vesti 29. decembra

Vichyska vlada je včeraj izdala odlok, s katerim
se generalu Giraudu zemlje francosko držav-
ljanstvo.

Huda železniška nesreča se je zgodila v Kanadi
in sicer pri kraju Almonte, kjer se je vojaški
vlak zaletel v potniški vlak. Bilo je 32 mrt-
vih in čez 100 ranjenih. Nesreče je bila kri-
va pomanjkljiva kretnica.

1500 španskih prostovoljcev je te dni spet od-
potovalo na rusko bojišče.

Pri 25 stopinjah mraza so zadnje dni divjali boji
na ruskem bojišču ob Donu, kjer so nemške
čete obkolile več sovjetskih skupin, jih razse-
kale in uničile.

Sloviti nemški operni basist Manowarda je na
sveti večer umrl.

Nemški šolarji so v zadnjem četrtletju letošnjega
leta zbrali in prebrali 719.000 ton raznega
zavrženega blaga.

Strahopetni umor Darlana je zločin prvega reda
in sunek proti Churchillu, poroča DNB. Roo-
seveltova izjava izraža samo jezo nad dej-
stvom, da je Churchill na ta način preko-
račil Rooseveltove načrte. DNB še pripominja,
da je admiral Darlana dosegla usoda, name-
njena vsem, ki so na poti angleški politiki.

Sofijski fašisti so poslali kot božično darilo itali-
janskim četam na vzhodnem bojišču 4 milijone
cigare. Denar za nabavo tega darila so zbrali
med Italijani, ki prebivajo v Bolgariji.

Načelnik tiskovnega urada v nemškem zunanjem
ministrstvu, dr. Schmidt, je izjavil, da so sile
Osi sprito angleškega zločina zoper Darlana
ostale hladnokrvne, zakaj če se zatekate za-
veznici k umoru, da razčistita svoje spore, je
to za Os samo dobro.

V krogih francoske vlade izjavljajo, da so skrili
povzročitelja Darlanovega umora Angleži, ki
so se za to poslužili degaulističnih krogov.

Argentinski državo preplavila vedno bolj na-
raščajoča komunistična propaganda, je po-
vedal predsednik komisije za argentinsko
kulturo. Dostavil je še, da je sedanja vojna
vojna med komunizmom in fašizmom in da
liberalizem nima nobene bodočnosti več ter
je dokončno premagan.

Zrtve potresa v Turčiji so naslednje: V Erbanu
je bilo 418 mrtvih in 480 ranjenih, v Niksi
53 mrtvih, 120 ranjenih. Potres je popolno-
ma porušil 2153 hiš, med njimi v Erbanu
1654. V drugih krajih je bilo 14 hiš popol-
noma porušeni, 40 pa delno. Prebivalstvo
je v barakah in taboriščih.

Japonska letala so metala letake v pokrajinah
jugovzhodne Indije, s katerimi vabijo pre-
bivalstvo, naj zapusti vse kraje, ki so v
bližini anglosaških prebivališč. V letakih
tudi pravijo, da morajo vsi azijski narodi
ponagati pri delu za čim večjo Azijo, in
opozarjajo Indijce, če bodo sodelovali z ja-
ponskim letalstvom, da bodo samo pospešili
približanje dneva njihove osvoboditve.

Ameriška vlada bo z novim letom zopet zmanj-
šala porabo žita in maščob za civilno po-
rabo. Odrejeno pa je bilo tudi, da se mora
zmanjšati poraba konzerviranih izdelkov,
katerih ogromne zaloge so skoraj čisto iz-
črpane.

Obsešno stanje v Perziji je razširjeno na vso
državo zaradi hudih nemirov, do katerih je
prišlo v zvezi s pomanjkljivo razdelitvijo
sladkorja in pšenice.

V Egiptu je trgovski promet skoraj popolnoma
ustavljen, ker so vse ladje zasegli za vo-
jaške namene.

Velikanski požar v Blagovješensku, ki leži ob
obmejnem pasu med Rusijo in Mandžurijo,
je povzročil znatno škodo v stanovanjskem
delu mesta, kjer so bile tudi vojaške ba-
rake.

Med Italijo in Norveško je bila sklenjena trgo-
vinska pogodba za leto 1944.

Iz Berlina je prispela novica, da je Nemčija
pričela izplačevati odpravnine za prijav-
ljene bivše jugoslovanske državne papirje
in da oblastva preučujejo vsak primer po-
sebej in da je treba na zahtevo predložiti
dokaze o pridobitvi papirjev oz. terjatev.

Spletke in težave po umoru admirala Darlana v Severni Afriki

Tanger, 29. decembra. s. Zasedbene oblasti
v Francoski severni Afriki tare zdaj ena sama
skrb, namreč, kako bi dosegle, da bi o žalos-
nem dogodku v Alžiru vladal čim popolnejši
molk. Za te oblasti je umor admirala Dar-
lana zdaj še stara stvar, ki ji ni treba pripis-
ovati kakšnega posebnega pomena, zlasti pa se
z njo ni treba več ukvarjati. S cinično brez-
briznostjo, ki je tako značilna za Anglosak-
sonce, ki za dosego svojih ciljev nikdar ne iz-
birajo sredstev, Angleži in Amerikanci hlinijo

začudenje, kako to, da se svet še vedno zanima
za tisto, kar po njihovih političnih naziranjih
že spada v navadno kroniko vojne, ki se bije
z vsemi vrstami orožja, in se pri tem poslužu-
jejo tudi spletek, laži in zločinov. Darlan je bil
zelo koristen — tako je dejal sam Roosevelt —
ob roparskem izkrcanju ameriških čet v Fran-
coski severni Afriki. Lahko se reče, da je nje-
govo izdajstvo odstranilo vse nevarnosti temu
amerškemu koraku in ga spremenilo v nekaj
vojaški prehod. Zdaj pa je nastopil trenutek,
ko si ne dajejo več opravka s tem izdajalskim
spletkarjem, ki je s svojim vedenjem lahko
vzdrževal razdore med različnimi skupinami fran-
coskih disidentov in spravljajal okupatorje v
zadrego. O njegovi smrti sdišajo v Washing-
tonu kakor v Londonu, da je bila nujno potreb-
na. Na vprašanja, ki so jih vsepovsod zastav-
ljali glede alžirskega zločina, so odgovorili s
popolnim molkom. Niso objavili, kdo je bil
morilec. Da pa bi bila skrivnost glede tega še
večja, so najprej povedali, da se morilec ime-
nuje Durand, potem pa dejali, da je njegovo
pravo ime Fernando. Vedno bolj prevladuje
mnenje, da so si ti dve imeni izmislili in da
proti morilecu nikdar niso uvedli kakšnega po-
stopka in ga tudi niso ustrelili. Darlana je
umoril nek tajni policist angleškega »Intelli-
gence Service«-a, ki je zdaj zelo verjetno pre-
jel primerno nagrado, ker je odstranil moža,
ki je bil Angležem in Amerikancem samo ovira
za dosego njihovih namenov v Francoski se-
verni Afriki.

Stockholm, 29. decembra. s. V Londonu na-
daljujejo s spletkami v zvezi z Darlanovim
primerom, ki je postal zdaj Giraudjev pri-
mer — piše londonski dopisnik švedskega lista
»Allehanden«. Razne skupine so mrzlično na
delu in skušajo vzpostaviti stik in sodelovanje
med Giraudjem in De Gaulleom, a zdaj si še
nihče ne upa prerokovati, kakšen bo izid teh
pogajanj. Vse fo pa — tako pripominjajo — ne
pomeni, da bi bilo nujno treba doseči sporaz-
um, in vse je odvisno od volje za sodelova-
nje, ki jo bodo de Gaullejevi pristaži pokazali
po Darlanovi smrti. Vsekakor pa Giraudjevo
imenovanje za Darlanovega naslednika ne
bo zmanjšalo zavezniških političnih težav do
francoskega imperija niti zdaj niti v bodoče.
V Londonu se tudi sliši močna agitacija, kar
zadeva tako imenovani francoski imperialni
svet, ki ga Anglija in Amerika ne samo nista
nikdar poznali, pač pa so zdaj zbrali Darlano-
vega naslednika, ne da bi Angleži in Ameri-
kance sploh kaj vprašali za svet.

Rim, 29. decembra. s. Diplomatski dopisnik
»Reuterja« se bavi s stanjem v Francoski Severni
Afriki po smrti admirala Darlana in dopušča
možnost, da bo treba v bližnji bodočnosti pre-
bresti še marsikatero težavo, nato pa izjavlja »da
sedaj zaveznički lahko z večjim realizmom gledajo
na položaj ter z manjšo grenkobo in bojaznijo
kakor pa pred mesecem«. Sedaj, ko so dokončno
odstranili vsako možnost nesporazumov s svojimi
ameriški zavezniki, jih ni več strah bolj ali manj
odkrito priznati, da je imel London s privolenjem
Washingtona svoj delež pri umoru francoskega
admirala. Očitno je, da pomeni možnost, da bodo
odslej gledali na bodoči razvoj dogodkov z večjim
realizmom in upanjem, da je bil storjen konec
hladnoisti odnosajev med obema zavezniškima na-
rodoma, po sodbi angleške in ameriške vlade za-
dosten razlog, da se v njem najde opravičilo za
storjeni zločin.

V Severni Afriki so v Londonu sprejeli zelo ugodno,
kakor poročajo londonski dopisniki večine švicar-
skih časopisov. List »Sunday Express« razpravlja
o možnosti sestave francoske civilne vlade in za-
trjuje, da se general Giraud temu ne bi upiral,
kajti sam je bil izjavil, da ga nič drugega ne za-
nima kakor vojaške reči. Seveda pa skuša London
tako izbrbiti položaj, ki je za Angleže ugoden za
voljo usmrtnitve admirala Darlana, in zato je an-
gleška vlada sklenila poslati v Severno Afriko po-
sebnega odposlanca z nalogo, da bo vzdrževal stik
med novo francosko in londonsko vlado.

Angleško-ameriška tekma v severni Afriki

Lizbona, 29. dec. s. Če so Angleži brž po
Darlanovem umoru oznanili, da mislijo poslati v
severno Afriko svojega zastopnika, ki naj bi
vzdrževal zveze med novo tamošnjo francosko vla-
do in med angleško vlado, se niso nič manj obira-
li tudi njihovi severnoameriški bratrance. In v
resnici poročajo, da je Robert Murphy, ki so ga
pred kratkim imenovali za Rooseveltovega osebn-
nega zastopnika pri francoskih oblasteh v severni
Afriki, dobil od Rooseveltla nalog naj od blizu
nadzoruje Giraudja, še bolj kakor je nadzoroval
Darlana. V tukajšnjih krogih domnevajo tudi, da
je nedavno imenovanje Murphya treba spravljati
v neposredno zvezo z zagonetnim umorom v Alži-
ru in da so Amerikanci sklenili črpati obsežne
koristi iz novega položaja v severni Afriki.

Odposlanci generala Girauda za Severno Ameriko

Zeneva, 29. decembra. s. »Times« naznanja,
da je general Giraud poslal generala Berthouarda
v posebnem vojaškem odposlansstvu v Washington,
kjer se bosta pojavila v kratkem tudi generala De
Gaulle in Catroux. Verjetno je, da bodo imeli
washingtonski razgovori, katerih se bo na eni
strani udeležil predsednik Roosevelt, po drugi
strani po voditelji francoskega gibanja, namen pri-
praviti osnovo za združitev vseh Francozov. Ime-
novanje generala Girauda za visokega komisarja

ČAROVNIČINA

TOMAŽIČ · BERANEK

13.

Čarovničina hčerka je nezavestnemu dečku močila in hladila čelo in senca; na njeno veliko veselje se je grofič kmalu zavedel ter odprl oči.

Tedaj pa svojim očem kar verjeti ne more zato si jih mane in tare, toda pred seboj vidi še vedno prelepo deklico. Sedeč se nasloni na roki in jo vpraša:

»Kdo si ti, ki si z menoj tako dobra in prijazna, kot bi mi bila sestra?«

14.

Ona pa mu predlaga:

»Bodiva si kot bratec in sestra, čeprav sem čarovničina hči! — Mojih staršev pa se nikar ne boj, ker pred njima te bom že jaz branila!«

»Prav, sestra!« ji odgovori.

»Vse drugo ti povem kdaj pozneje; sedaj nimam časa, ker moram takoj v kočjo k očetu in materi. Ti pa ta čas sedi tja v senco na zeleno trato in me počakaj!« Vzela je vrč in se takoj napotila proti kočji.

Koledarska senzacija XX. stoletja v letu 1943

Leto 1943. bo navadno leto, ko ima 365 dni, ki so razvrščeni po mesecih in tednih. Tako jih vrste in razporejajo vsakovrstni koledarji: veliki knjižni z raznim branjem, strokovnim, poljudno znanstvenim in zabavnim, razni stenski in žepni, razne pratike od najstarejše Blasnikove, ki je še pred dobrimi 40 leti živela med trgovci z živino in sejmarji v Furlaniji posebno uvaževanje zaradi seznama sejmov v Sloveniji, kamor so ti zahajali kupovat govedo in konje, Ljubljanski živinski sejmi so bili prav v onih časih zelo dobro obiskani. Lokalna kronika dostikrat navaja, da je bilo na te sejme prignano do 2000 glav živine, kopitarjev in dvoparkljarjev, ki so jih veliko kupili prav Furlani, uživajoči med našimi živinorejci solidno ime kot dobri, a prebrisani kupeci živine. Furlanski trgovci so bili odlični strokovnjaki v ocenjevanju konj in govede živine. Z našim kmetom so se zvali prav po domače pomeniti. Rabili so posebne izraze za ceno in blago. O tem morda enkrat na drugem mestu.

Gregorijanski koledar star 1460 let

O koledarju lahko napišemo dolge razprave in debele folijante. Že mnogi narodi starega veka so steli čas po koledarju — sončnih letih, ki jim je bil krogotok lune okoli zemlje za merilo. Tak koledar so imeli stari Egipčani že 3000 let pred Kristusovim rojstvom. Koledar so poznali stari Rimljani, ki jim je kralj Numa Pompilijs uredil koledar z 10 meseci — 355 dni, ki pa ni imel nobenih prestopnih dni. Julij Cezar je l. 709. po ustanovitvi Rima »ab urbe condita« (l. 47. pred Kri-

stusovim rojstvom) vpeljal po njem imenovani julijanski koledar z 12 meseci in prestopnimi dnevi. Vrnili je še dva meseca: julij in avgust. Ta koledar bo prihodnje leto dosegel starost 1990 let.

Julijanski koledar so prevzeli tudi krščanski narodi, ki štejejo čas od Kristusovega rojstva. Na zapoved papeža Gregorja Velikega so l. 1582, dne 4. oktobra preskočili 11 dni ter pisali takoj 15. dan oktobra. Ta reformirani koledar je bil imenovan po velikem papežu gregorijanski koledar, ki je sedaj razširjen po vsem svetu. Prav oktobra je minilo 1460 let, odkar je bil vpeljan. V Turčiji so ta koledar uradno uvedli 1. januarja 1926.

Najdaljši predpust — doba notarskih pisem

Predpustni čas štejejo navadno ljudje od svetega Stefana 26. decembra pa tja do pepelnice prihodnjega leta. V tem času se vrste mnoge ženitve, se vrste zabave in sploh ljudje pokažejo mnogo talenta za razne prireditve. Kmet, ki je navezan na svojo grudo, ki je leta in leta delal in se znojil, porabi predpustni čas, da začne misliti na svojega naslednika, da si zagotovi na primeren način za stara leta oskrbo in da svojemu gruntu novo moč, ki naj bi zemljo obdelovala in prinesla h gruntu še večjo moč in večji obseg. Predpustna doba ni samo čas kmečkih »ohceti«, marveč tudi doba »čezdajanskih in ženitovanskih pisem«. Kmet izroča v izročilnih pogodbah sinu svoje posestvo, sin pa napravi z nevesto »ženitno in dedno pogodbo«, v kateri nevesta donaja ženinu doto, ženin pa izgovarja nevesti zaženilo v istem ali še večjem znesku ter določata oba

način dedovanja drug po drugem za primer, da kdo od obeh umre. Prav v predpustnem času imajo notarji z izročilnimi in ženitnimi pismi veliko posla.

Letošnji predpust bo izredno dolg. Tako dolgega predpusta še nismo imeli v zadnjih 40 letih tega stoletja. In ga tudi ne bodo potomci doživeli v tem stoletju do konca, ko bodo pisali 2000 let po Kristusu.

Kako to, da bo prihodnje leto predpust tako dolg? Pepelnica, velika noč in drugi premakljivi prazniki se ravno po pomladanski polni luni. Luna, ki so jo že opevali razni pesniki, jo opevajo in jo bodo morda še opevali, je v prihodnjem letu postavila prave koledarske senzacije.

Prvi pomladanski ščip ali polna luna po 21. marcu pade prihodnje leto šele 20. aprila. In ta dan je zelo važen za določitev pepelnice in drugih premakljivih praznikov.

Glede na tako pozni pomladanski ščip pade pepelnica na dan 10. marca, pusti torka pa na 9. marca. Torej pepelnica na dan 40 mučenikov, ki so zelo vpoštrevani pri starih vremenarjih, ko je znano, da ostane vreme, kakršno je bilo ta dan, skozi 40 dni. Pust se bo pa družil s sv. Frančiškom. Predpustni čas od sv. Stefana letos pa do pepelnice prihodnje leto bo trajal kar 75 dni, torej dva in pol meseca. Ko je tako dolg ta predpust, pravijo šaljivci: »Pride tak predpust, dolg in širok, da bo vsaka lahko dobila moža.«

Naj še omenimo, da bo prihodnje leto 61 dni posvečenih nedeljskemu in prazničnemu počitku. V koledarju imamo 52 nedelj in 10 zapovedanih praznikov, torej pravilno 62 dni, toda Veliki Šmaren bo letos na nedeljo in tako jih bo dejansko samo 61.

Trije veliki prazniki, trije veliki svetniki

Omenili smo že, kakšno važnost ima pomladanski prvi ščip pri določevanju dneva za premakljive praznike. Velika noč bo izredno pozna, edino v letu 1943 bo v vsem XX. stoletju, to je v času od 1900 do 2000 po Kr. r. velika noč najpoznejša. Ta koledarska senzacija! Velika noč pade prihodnje leto na dan 25. aprila, ko druga leta goduje sv. Marko. Sv. Jurij pa pade prihodnje leto na 24. aprila, to je na Veliko soboto. Pravijo, da to ne pomenja za letino dobrih izgledov.

Ker je velika noč tako zelo pozna, so jasno tudi binkošti zelo pozne. Padejo na 13. junija, ko goduje in praznuje drugi veliki in pri nas uvaževani svetnik sv. Anton Padovanski.

Tudi praznik sv. Reš. Telesa je premakljiv. In prihodnje leto se bo zgodilo, da pade ta praznik prav na dan sv. Janeza Krstnika, torej na kresni dan. In ko bo stalo zlatoprameneče sonce najvišje, takrat o kresu se bodo vile dolge procesije sv. Rešnjega Telesa po mestih, trgih in vaseh. In dvigale se bodo goreče molitve poštnega in vernega naroda do neba, da bi Vsemogočni odvračil valove in viharje nadaljnjih grozot in strahot.

Torej padejo prihodnje leto trije veliki prazniki na dneve treh velikih svetnikov Sv. Marko, sv. Anton in sv. Janez Krstnik ali Janez Rožnivec! In mnogi so se sedaj spomnili na staro prerokovanje, ki se glasi v latinščini:

Quando Marcus pasham dabit,
et Antonius pentecostebit,
et Joanes Christum portabit,
totus mundus vaelambit
et Deum rogabit.

Po domače bi dejali:

Ko bo Marko velikonočeval,
in Anton binkoštoval
ter Janez Kristusa nosil,
bo ves svet vzdihoval
in pomoči Boga prosil.

Leta 1941. je bil pust 25. februarja, pepelnica 26. februarja, velika noč je padla na 13. aprila, binkošti prav na 1. junija in sv. Rešnje Telo na 12. junija. Leta 1942. smo imeli pepelnico na 18. februarja, veliko noč 5. aprila, binkošti 24. maja in sv. Rešnje telo 4. junija. — c.

Rokodelski oder

Novo leto, 1. januarja ob pol 5: »Trije kralji«. — Nedelja, 3. januarja ob pol 5: »Trije kralji«. — Sreda, 6. januarja ob 3: »Trije kralji«. Predprodaja vstopnic vsakokrat na dan predstave od 10 do 12 in dve uri pred pričetkom v društveni pisarni. Petrarkova 12-I., dešno.

Ljubljana

Koledar

Danes, torek, 29. decembra: Tomaž, škof.
Sreda, 30. decembra: Evgenij, škof.

Obvestila

Nočno službo imajo lekarne: dr. Piccoli, Bleiweisova cesta 6; mr. Hočvar, Celovška cesta 62 in mr. Gartner, Zaloška cesta 47.

† Slavko Markovič

Ljubljana, 29. decembra.

V nedeljo je umrl po dolgem bolehanju na zahrbtni bolezni jetni ekspeditor uprave »Slovenca« Slavko Markovič. Bolezen ga je mučila že dalj časa. Šele pred nedavnim se je vrnil iz zdravilišča, zdravje pa se mu je kmalu spet poslabšalo, tako da je v nedeljo zvečer umrl. Pokojni je bil kljub bolezni priden in vreden v službi ter zaradi svojega mirnega značaja priljubljen med tovariši. Pogreb Slavka Markoviča bo danes ob pol 4 popoldne iz kapele sv. Krištofa na Zalah Hudo prizadeletni Markovičevi družini izrekamo ob izgubi naše iskreno sožalje!

Violinist Jurij Gregorc, ki bo koncertiral jutri, v sredo v mali filharmanični dvorani, spada v vrsto mladih, jako nadarjenih violinistov, ki so se po končanih študijah z vso vnemo in vztrajnostjo lotili koncertnega dela in si stavili nalogo nastopati na samostojnih violinistih koncertih. Kakor večina njih, je tudi on izšel iz priznane šole na Glasbeni akademiji, katero je končal v lanskem šolskem letu. Na jutrišnjem svojem koncertu bo zaigral dela: Corellija, Bacha, Wieniawskega, Čajkovskega in Paganinija. Violinist Gregorc pa ni samo izvajajoči umetnik, temveč tudi zelo podoči slovenski skladatelj in njegova dela so do sedaj dobila že par nagrad, ki jih je razpisala Glasbena Matica. Iz svojih del bo igral Jurij Gregorc na jutrišnjem koncertu skladbo Rubalo apassionato. Violinista Gregorca bo spremljala pri klavirju pianistka Marija Bizjakova. Začetek koncerta bo točno ob 18. Predprodaja vstopnic v knjižarni Glasbene Maticice.

LJUBLJANCANI!

V četrtek, dne 31. t. m. bodo ob 7 zjutraj po vseh ljubljanskih cerkvah svete maše, pri katerih bodo verniki prosili, da bi Bog blagoslovil zadostilno pobožnost 5 prvih sobot v čast Marijinemu Srcu.

Prosimo Ljubljancane, da bi se teh svetih maš udeležili v čim večjem številu ter poleg molitev darovali Marijinemu Srcu tudi svoje težave in trpljenje ter svoja dobra dela.

Kolektivna pogodba o božičnici in minimalni plači nameštencev, zaposlenih v industrijskih in obrtnih podjetjih določa, da se izplača nameštencem v teku meseca decembra 1942 božičnica v višini zadnje enomesečne plače, v kolikor jo podjetja v obliki trinajste plače še niso izplačala. V božičnico se vračunajo do višine odgovarjajočega zneska izrednih prispevkov, ki jih je podjetje že dalo po 30. juniju 1942. Nameštencem, ki niso bili zaposleni pri istem podjetju celo leto, se izplača božičnica v obliki tolikih dvanajstin od zadnje mesečne plače za vsak celoten mesec službe, pri čemer se v korist prizadelega računa za vsak mesec opravljene službe čas nad 15 dni kot cel mesec. Nameštencem, ki imajo vsaj dveletno zaposlitev pri katerem koli podjetju, se zviša mesečna plača na 900 lir brutto z veljavnostjo od 1. januarja 1943.

Zavrženi »Trije kralji« store na sveti večer dobro delo, ki jih zveličuje kar po vrsti Jurco pride samo svetločno dehte iskat, ob Marijinem znamenju za Marijino pomočjo se reši Grega hudiča, kateremu se je prodal, rešen umre. Tinač pa krene na pot dobrote, ko stori Mariji dobro delo s tem, da jo odnese do križa na razpotje. Pridite in poromali bomo tudi mi v duhu v božičnem času s tremi kralji. »Tri kralje« bo uprizoril »Rokodelski oder« na Novega leta dan, 1. januarja ob 15. Vstopnice se dobe v društveni pisarni, Petrarkova 12-I., dešno.

Ljubljansko gledališče

DRAMA:

Torek, 29. decembra ob 16.30: »Gradbenik Solnes«. Red Torkel.
Sreda, 30. decembra ob 16.30: »Ode«. Red B.
Četrtek, 31. decembra ob 16.30: »Ples v Trnovem«. Izven.

OPERA:

Torek, 29. decembra: Zaprito.
Sreda, 30. decembra ob 16: »Seviljski brivec«. Red Sreda.
Četrtek, 31. decembra ob 16: »Slepa miš«. Opreketa. Izven.

Nov potresni sunek v Ljubljani

Ljubljana, 29. decembra.

Potresna kronika zaznamuje letos že dobre štiri potresne sunke v Ljubljani, ki so bili vsi pač po jakosti in trajanju prav majhni in jih dostikrat ni čutilo niti 50% ljubljanskega prebivalstva. Prvi potresni sunek je bil letos zaznamovan 14. aprila. Drugi 17. decembra ob 5.45 zjutraj, ko je imel valoviti potres smeri od vzhoda proti zahodu, ne pa, kakor so bili nekateri prepričani od krimske smeri proti vzhodu. Po izpovedih nekaterih oseb so že snod okoli 21.30 začutili lahien potresni val, ki je trajal samo dobro sekundo.

Davi okoli 4.45 so se tla spet zazibala. Vrstili so se zaporedoma potresni sunki, prihajajoči iz vzhoda proti zahodu. Pokoučne omare so se ponekod zazibale. Kozarci so zažvenketali. Bili so štirje zaporedni sunki, eden močnejši od drugega. Potres je trajal dobre 4 sekunde. To je bil letos že četrti potres v Ljubljani, o kateri je pok. profesor Albin Belar bil mnenja da je bilo v Ljubljani vsako stoletje po več potresov, vsako drugo stoletje pa tudi potresi katastrofalnega značaja, kakor n. pr. je bil oni dne 25. aprila 1893. Profesor Ferdinand Seidl pa je ugotovil, da so se potresi od leta 1852 do 1886 vrstili v Ljubljani vsako leto po 1 do 3 krat. Potresna kronika mesta Ljubljane je za gotova leta prav zanimiva. Po velikem potresu leta 1893 so se posebno to leto in naslednje leto vrstili manjši potresi, leta 1924 po vojni je bil ponoči, ko je valovilo in kipele življenje po javnih lokalih, silno močan potres, tako da so ljudje bežali na ulice in da so v kavarnah butiljke padale z miz na tla. Letošnji potresi so pač po svojem značaju zelo majhni in jih je priletevati med stopnje z nepreveliko jakostjo, ko razlikujejo 12 stopenj raznih potresov. (-c)

Suhe gobe prodaja Gospodarska zveza, Ljubljana, Bleiweisova št. 29.

Prodotti chimici sintetici - Preparati biologici - Specialità medicinali - Prodotti d'uso radiologico - Soluzioni sterili per iniezioni - Prodotti chimici puri per laboratori scientifici, per cliniche e per uso analitico - Prodotti chimici d'uso industriale

Sintetici chimici - Prodotti - Bio-loski preparati - Zdravilne socialitate - Prodotti za radiologijo - Sterilizirane spojine za injekcije - Kemično čisti proizvodi za znanstvene laboratorije, klinike in analize - Kemični proizvodi za uporabo v industriji

CARLO ERBA S.A. MILANO

Nove določbe glede izdajanja knjig, brošur in tiskovin v Italiji

Veljajo za ves čas, dokler bo trajala vojna in še pol leta po njej

»Agit« poroča iz Rima da iz tehničnih in posebnih razlogov ne bo dovoljeno ves čas, dokler bo trajala vojna in še šest mesecev po njej, izdajati knjig, brošur in tiskovin, ki imajo politično propagandno vsebino, ali ki se bavijo s kakršnimi koli mednarodnimi vprašanji, vojaško obrambo, vojskovanjem, izbruhom vojne, z zgodovino vojne in njenimi dogodki, z gospodarskimi in finančnimi vprašanji. Takšne knjige in spise bo v bodoče možno izdajati samo na podlagi posebnega dovoljenja, ki ga izda ministrstvo za narodno omiko.

Odiok velja tudi za knjižne prevode, za ori-

ginalna dela in za ponatise. Posebna dovoljenja niso potrebna za publikacije, ki bodo izdane v prid državni upravi ali pa, ki jih bo izdalo vodstvo fašistske stranke. V veljavi ostanje določbe členov 2 in 30 konkordata, sklenjenega med Italijo in sveto Stolicco in potrjenega z zakonom od 27. maja 1929, št. 810.

Po novih določilih bodo morali avtorji in izdajatelji vložiti na ministrstvo za ljudsko omiko prošnjo ter ji priložiti odtise svojih knjig, brošur ali tiskovin, preden bi jih dali v tisk. Za tiste, ki bi se pregrešili proti tem predpisom, nova odredba določa zelo stroge kazni.

»Neverjetna« novica iz Združenih držav

Država, ki proizvaja do 160 milijonov ton petroleja, je vendar zdaj v velikih škripcih zanj

Angleška agencija Reuter je te dni prinesla iz Washingtona naslednjo novico: »Z odlokom vlade je od sobote opoldne dalje prepovedano prodajati bencin v vseh vzhodnih državah severno ameriške Zveze, tudi v New Yorku in Washingtonu.«

Temu je agencija »United Press« dodala še tele podrobnosti: »Prepoved prodaje in kupovanja bencina je splošna. Posebna dovoljenja bodo dana zdravnikom, voditeljem tistih tovarn, ki delajo za vojno, poleg teh pa bodo smeli prodajati bencin še za tiste avtomobile, ki morajo opraviti gotove prevoze.«

Ukrep je zadel pet milijonov avtomobilistov. Roosevelt je sprico nezadovoljstva, ki ga je ta ukrep povzročil med prebivalstvom, izjavil tole: »Upam, da bo ukrep samo začasen in da bo v kratkem možno povsem rešiti tudi to vprašanje. Prepoved prodaje in kupovanja bencina je tudi posledica našega nastopa v Severni Afriki, kjer naša letala in naši oklepni oddelki temeljito nastopajo.«

Newyorški časopis označuje novico o prepovedi prodaje in kupovanja bencina v deželi, kjer

je letna proizvodnja bencina 160 milijonov ton, kot nekaj »neverjetnega«. Da bi se zdelo le nekoliko »verjetnejša«, pa je treba samo malo pogledati na zemljevid, na katerem so označeni petrolejski vrelci na severnoameriških tleh.

Vse vzhodne države USA dobivajo petrolej iz mehiških petrolejskih vodov, ki drže do najbližjih pristanišč v Mehiki zalivu, od koder potem prevažajo petrolej po tisočih kilometrov dolgi pomorski poti v Združene države na kraj uporabe.

Glede petrolejskih vodov vojna doslej še ni prinesla nobenih sprememb ali težav in ti vodi delujejo še prav tako, kakor so prej. Težave pa so z nečim drugim. Primanjkuje namreč po teh mehiških pristaniščih petrolejskih ladij, s katerimi bi mehiški petrolej prepeljali v Združene države in drugam, kjer bi ga nujno potrebovali. In ker takšnih ladij ni dovolj na razpolago, tudi še tako bogate zaloge petroleja v Združenih državah ne morejo ničesar koristiti avtomobilistom velikega New Yorka, ki so zelo ponižani in razočarani. (La Stampa).

Z avtomobili prevažajo prestradane laponske jelene na boljšo pašo

V dneh pred božičem je na Laponskem sneg, ki ga je bilo zapadlo prav precej, naglo močno zmrazil in se spremenil v led. Zemlja je na debelo zamrznila, kar so posebno hudo morale občutiti živali, ki si iščejo hrano zunaj v naravi. Tudi laponski jeleni so bili kaj hitro obsojeni na stradanje, zakaj nič več niso mogli odbrskavati snega, da bi prišli do hrane. Zamrznila področja so tako obsirna, da tudi še tako hitra preseleitev jelenov ne bi mogla rešiti pred pogibom od lakote. Lapenci so na nešteti krajih zaprosili vojaške oblasti za pomoč. Vojstvo jim je takoj dalo na razpolago tovarne avtomobile, s katerimi so hitro začeli prevažati jelene in njihove pastirje odvažati bolj proti jugu, kjer zemlja doslej še ni bila tako hudo zamrznila.

»Brezbarvni« otok

Severno od Islandije leži majhen otok, ki se imenuje Limfjörd. Na njem biva komaj kakšnih 200 ljudi. Vsi ti ljudje pa so nekaj posebnega, ker nimajo prav nobenega čuta ali smisla za barve. Ker njihove oči ne znajo razlikovati barv, zato ti svojeverstni severnjaki tudi ne izdelujejo kakšnih barvnih predmetov, ker pač raznobarvnost zanje nima prav nobenega smisla. Ne nosijo niti kakšnih oblek. Le na troje barv se je privadilo njih oko, na sivo, črno ali snežno belo. Enoličnost te dežele pa je še večja sprico dejstva, da na Limfjördu skoraj nikjer ni nobenih dreves ali trave. Ves otok, ki ga pokrivajo ognjeniške tvorbe, je takorekoč res »brezbarven«. Vendar pa ta na zunaj tako pusta enoličnost ne vpliva preveč na razpoloženje tamkajšnjega prebivalstva. Limfjördci so zelo delavni ljudje, na drugi strani pa tudi precej radi zabavljajo, so nezaupljivi in nevljudni. Kakšni letoviščarji, če jih je tudi na tem otoku, se najbrž ne počutijo preveč dobro, pustolovcem pa bi Limfjörd morda že lahko priporočali.

Športni drobiž

Za Donavsko okrožje so že tudi naredili precej točen načrt za kolesarske dirke prihodnjega leta. Za okrožno prvenstvo bodo vozili že 25. aprila. To bo cestna dirka. Okrožno prvenstvo za gorsko vožnjo pa bodo izvedli 20. junija. — Od 8. do 15. avgusta bodo priredili na Koroškem svetovni kolesarski teden, ko so ga tudi lanske leto. Prav tako so se tudi že dogovorili, da bodo izvedli v dunajskem stadionu sedemdnevno kolesarsko dirko, na kateri bodo smeli voziti tudi amaterski dirkači.

16. in 17. januarja bo priredila hrvaška zimska športna zveza veliko mednarodno smučko tekmovanje, na katero bodo prišli tudi nekateri odlični smučarji iz sosednjih držav. Velike smučarske tekme bodo izvedli v bližini hrvaške prestolnice.

Nemško predstavništvo v hokeju na travi bo imelo drugo leto dve važni mednarodni srečanja. Prvo tekmo bodo odigrali z Madžari, drugo pa s Švicarji. Z Madžari se bodo pomerili v jeseni prihodnjega leta, s Švicarji pa maja meseca. Za toliko tekem so se zaenkrat dogovorili.

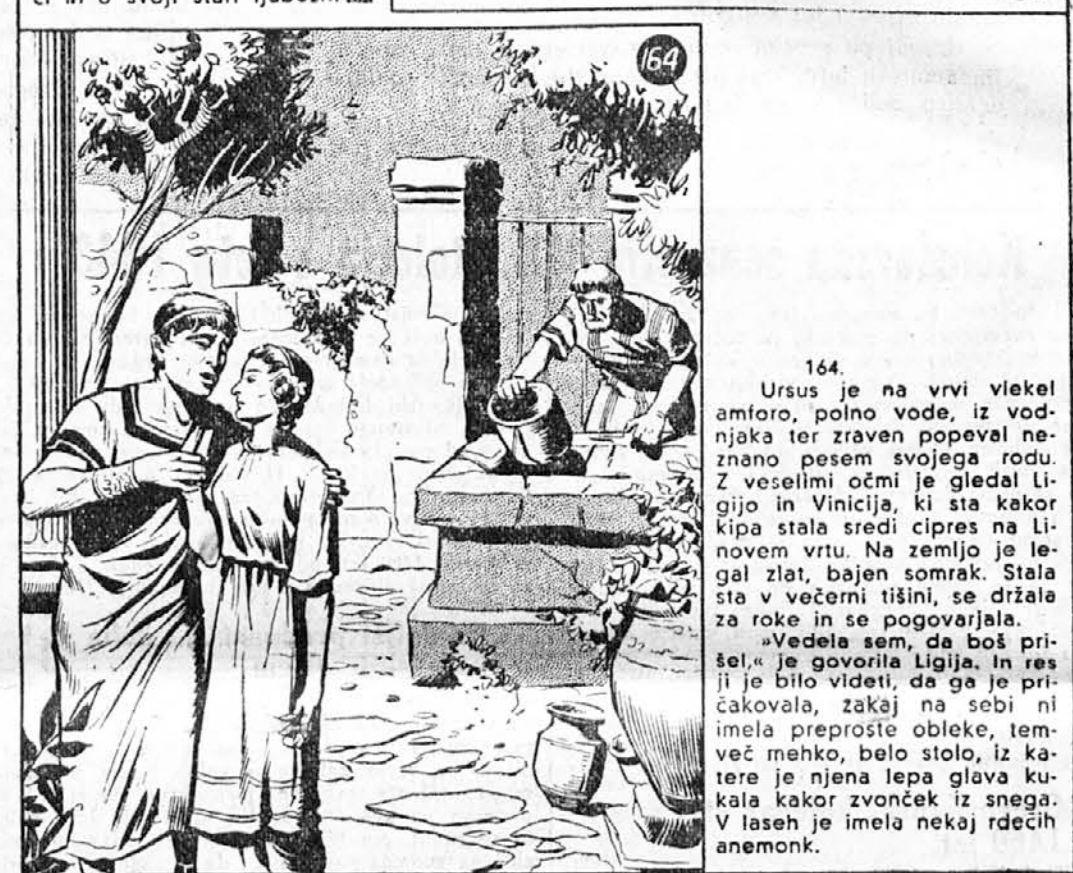
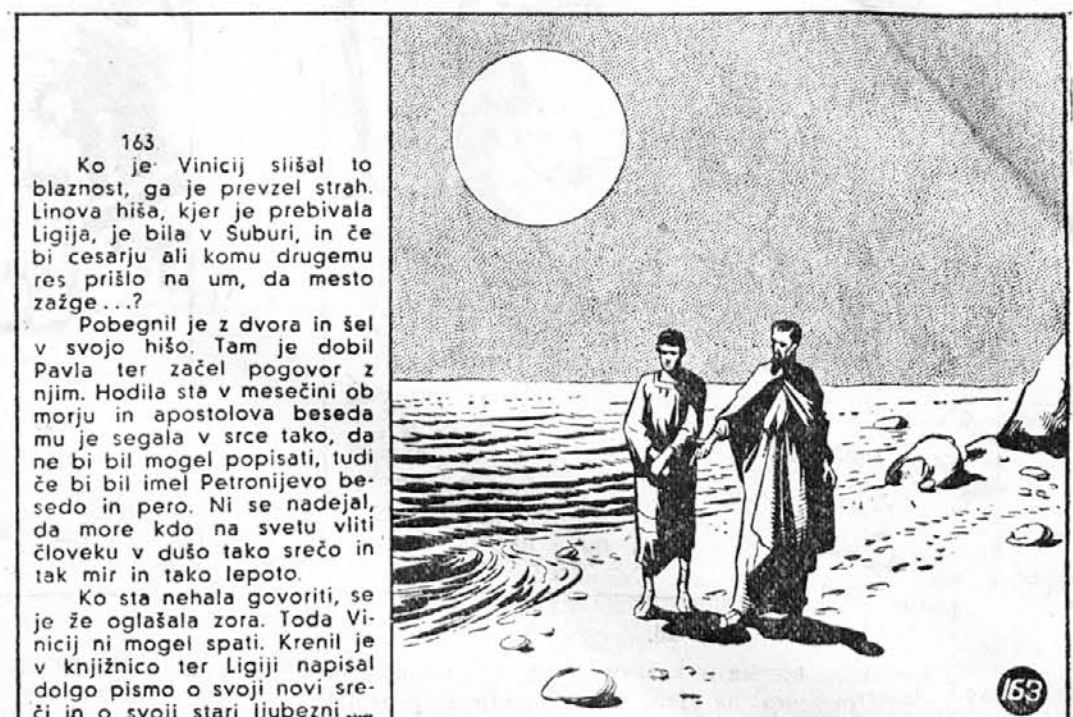
Danski državni nogometni vratar Egon Sörensen je pri prvenstveni tekmi, kjer je igral za svoje klubske barve, grdo napadel nasprotnega napadalca in ga potolkel na tla. Danska nogometna zveza ga je zaradi tega kaznovala tako, da ne bo smel nastopiti do 15. aprila prihodnjega leta.

Italijanski državni prvak Roma je izgubil dosedanjega svojega trenerja Schafferja, ki je dolga leta vodil v tehničnem pogledu ta rimski klub in ga pripeljal tudi do ponosnega naslova državnega prvaka v letošnjem letu. Schaffer je odšel zdaj za trenerja v Monakovo, v Rim pa bo prišel znani madžarski trener Kertesz, ki bo imel menda kaj več sreče z Romo, kot jo je pa imel zadnje čase Schaffer.

V Fiumi je svetovni prvak v bantam boksarski kategoriji Bondavalli branil svoj ponosni naslov. Za nasprotnika je imel Fiumančana Sergio Bondavalli je zmagal sicer po točkah, to pa čisto sigurno. Borba je trajala 12 kol.

HENRIK SIENKIEWICZ

ROMAN V SLIKAH

MALOMBRA

con

Isa

MIRANDA

LUX FILM

Andrea

HECCHI

HUDIČEV BAJAR

(LA MARE AU DIABLE) - Poslovenil K. N.

»Oh, res ni čemu, slaba volja res nič ne pomaga. Ampak kako, naj se je človek ubrani, če ga kaj tare! Bog ve, da imaš zadosti gorja, revica, Zmeraj že nisi mogla biti vesela!«

»Res je, z materjo sva že trpeli. Marsikaj je prišlo nad naju, ampak poguma nisva nikoli izgubili.«

»Jaz bi se še tako hudega dela ne ustrašil,« je rekel Germain. »revščina bi me pa strla. Zakaj meni še nikoli ni ničesar manjkalo. Moja žena je bila bogata in bogat sem zdaj tudi jaz. Bogat bom vse dotlej, dokler bom delal na pristavi. In to bo, upam, do konca. Ampak vsakdo ima svoj križ. Jaz sem trpel drugače.«

»Da, izgubili ste svojo ženo, in to je zelo bridko.«

»Kaj ne?«

»Oh zelo sem se jokala za njo, veste; Germain! Saj je bila tako dobra! Ne, nikar ne govoriva več o tem. Spet bi se začela jokati. Danes me pa spet vse moje bridkosti obhajajo!«

»Res je, da te je imela zelo rada, Marička! Zelo sta ji bili pri sreči in v tvoja mati. Daj no, ali jokaš? Lej si, deklič, meni pa ni do joka...«

»Pa vam je vendar hudo, Germain. Tudi vam silijo solze v oči! Saj ni sramota, če mož joka za svojo ženo! Nikar vas naj ne bo sram, lejte! Saj je tudi meni z vami vred hudo!«

»Dobro sree imaš, Marija, in dobro mi dé, da lahko počem s teboj. Primakni vendar noge ognju, tudi tvoje krilo je mokro, revica! Daj, sedel bom na tvoje mesto zraven fantka, da se boš bolje pogrela!«

»Dovolj mi je gorko,« je rekla Marija. »In če se hočete uesti, razgrnite en vogal plašča, jaz se tukaj čisto dobro počutim.«

»Res je, da je kaj prijetno tukaj,« je rekel Germain in sedel zraven nje. »Samo lačen postajam. Saj bo že devet ura in pošteno sem se nahodil po teh slabih kolovozih. Kar nekam slab sem. Ali ti nisi nič lačna, Marija?«

»Jaz? Prav nič ne. Jaz nisem vajena kakor vi, da bi morala jesti štirikrat na dan. Legla sem že tolikokrat brez večerje spat, da mi enkrat več ali manj nič ne dé.«

»Ej, ti boš pa prijetna žena. Stroškov s teboj ne bo,« je rekel Germain in se nasmajal.

»Saj nisem žena,« je rekla preprosto Marija, ki ni čutila, kam merijo kmetove besede. »Ali se vam sanja?«

»Da, meni se zdi, da sanjam,« je odgovoril Germain. »Morebiti se mi od lakote blede!«

»Kako ste vendar požrešni!« je odvrnila in se po svoje pošalila.

»I no, če ne morete strpeti pet ali šest ur brez jedi, pa jejte divjačino, ki jo imate v torbi! Ogenj je pripravljen, da jo lahko spečete ob njem.«

»Hudimana, to je dobra misel. A kaj bo za darilo mojemu bodočemu tastu?«

»Imate šest jerebic in enega zajca! Mislim, da ne boste vsega pojedli, da se nasitite?«

»Ampak kako bi se to speklo tukaj brez ražnja in brez vzglavnika! Saj bo zoglenelo!«

»Kje pa!« je rekla Marička. »Počakajte, jaz vam bom spekla pečenko pod pepelom, ne da bi malo dišala po dimu! Ali niste nikoli lovili škriancev na polju in jih pekli med dvema kamnoma? Ah, saj res, spet sem pozabila, da niste bili pastir! Dajte, oskubite to jerebico! Ne tako s salo! Odrli ji boste kožo!«

»Kaj ko bi oskubila ti onole, da bi videl, kako je treba?«

»Ali boste dve pojedli? Kakšen požeruh ste! Dajte, sta že oskubljeni. Zdal jih bom pa spekla.«

»Ti bi bila imenitna krčmarica, Marička! Žal, pa nimaš krčme in moral bom piti vodo iz te mlakuže!«

»Bi radi vina, kaj ne? Morebiti celo kave? Mislite, da ste na žeganju! Pokličite gostilničarja: liter vina za gospodarja z Belairja!«

»Ah, prekanjenka, morčevala se boš iz mene? Ali bi ne pila tudi ti vina, če bi ga imela?«

»Jaz? Saj sem ga pila nocoj z vami pri Rebeki — drugi v svojem življenju. Ampak če boste prav pridni, vam ga bom dala skoraj polno steklenico, da dobregate!«

»Kako, Marička, ali si torej res čarovnica?«

»Ali niste bili tako nespametni, da ste pri Rebeki naročili dve steklenici vina? Popili ste eno s svojim fantkom, jaz pa sem

poskrnila komaj tri kapljice iz steklenice, ki ste jo postavili pred me. Plačali ste pa obe, ne da bi bili pogledali.«

»No, in?«

»No in vtaknila sem v svojo košarico steklenico, ki je nisem izpila. Mislim, da boste vi ali vaš fantek spotoma žejna. Náte jo.«

»Ti si najbolj bistro dekle, kar sem jih kdaj srečal. Lejte si, saj je vendar jokala, revica, ko smo odhajali iz gostilne! Pa je pri tem vendar mislila bolj na druge ko zase, Marička, možki, ki te bo vzel za ženo, ne bo bedak.«

»Upam, da ne, zakaj bedaka tudi ne bi marala. Dajte, začnite jesti svoji jerebici, spečeni sta. In ker ni kruha, se boste zadovoljili s kostanjem.«

»Kje, zlomka, si dobila še kostanj?«

»Prava reč! Vso pot sem ga smukala z vej, ko smo jahali mimo; imam ga polne žepce!«

»In je tudi že pečen?«

»Kakšno pamet bi pa imela, če bi jih ne bila poteknila v ogenj, kakor hitro je zagorel? To se vendar na paši zmeraj stori.«

»Tako, Marička, zdaj bova pa skupaj večerjala! Pil bom na tvoje zdravje in ti želim dobrega moža... takšnega, kakršnega bi si želela sama. Povej mi no, kakšnega bi rada!«

»To bi mi bilo nerodno, Germain, saj še nisem mislila na to.«

»Kako? Da ne? Nikoli ne?« je rekel Germain in začel jesti s kmečkim tekotom. Pri tem pa je rezal najboljše kose in jih ponujal svoji tovarišici, ki pa je trmasto odklanjala in se zadovoljila le z nekaj kostanji. »Povej mi no, Marija,« ji je rekel, ko je videl, da mu ne misli dati odgovora, »še nikoli ti ni prišla možitev na misel? Saj si vendar že v pravih letih!«

»Morebiti,« je rekla, »ampak sem prerевна. Imeti moraš vsaj sto škudov, če se hočeš možiti, in delati moram pet ali šest let, če si jih naj prihranim.«

»Revica! Rad bi videl, da bi jih meni dal oče Maurice, in bi ti jih lahko jaz dal v dar!«

»Lepa hvala, Germain! Kaj bi rekli o meni?«

»Kaj pa naj rečejo? Saj vsak ve, da sem že prestar in da te ne morem vzeti za ženo. Tako bi nihče ne mislil, da jaz... da ti...«

»Lejte no, gospodar, fantek se vam prebuj,« je rekla Marička.